

Bugarska počela
prvo
predsedavanje EU

Održane javne konsultacije
o izmenama i dopunama
Zakona o NSNM

42 Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

decembar 2017. – januar 2018.

Radko Vlajkov: Bugarska će pokazati da u EU nema malih i velikih

Održan Složni
mozaik
Srbije

Mađarska redakcija
RTV proslavila
50 godina rada

IZDVAJAMO

Bugarska počela prvo predsedavanje EU

Bugarska je 1. januara prvi put preuzeila rotirajuće šestomesecno predsedavanje Savetom EU. Tokom predsedavanja Bugarska će biti domaćin gotovo 300 događaja od kojih će 20 biti sastanci EU na najvišem nivou.

Javne konsultacije

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, uz podršku Misije OEBS-a u Srbiji, tokom decembra meseca sprovedlo je javne konsultacije o radnom tekstu Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Konsultacije su održane u Novom Sadu, Novom Pazaru, Bujanovcu, Petrovcu na Mlavi, Subotici i Beogradu.

Složni mozaik Srbije po drugi put

Kancelarija za ljudska i manjinska prava je povodom obeležavanja Dana ljudskih prava po drugi put na Beogradskom sajmu organizovala manifestaciju "Složni mozaik Srbije". Nacionalne manjine su na štandovima predstavile svoju kulturnu baštinu, narodnu nošnju, stare zanate, gastronomске specijalitete, ručno pravljene predmete i knjige na manjinskim jezicima.

Zlatni jubilej mađarske redakcije Televizije Vojvodine

Mađarska redakcija Televizije Vojvodine je 8. januara proslavila zlatni jubilej, 50. godišnjicu početka rada ove redakcije. Povodom jubileja u Studiju M Radio Novog Sada organizovan je bogat i sadržajan program.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 42

„Javno“ iza zatvorenih vrata

Nova godina, novi počeci, nove šanse za promene.... Mnogo puta smo čuli ovu ili sličnu frazu i samo odmahnuli rukom, jer su se naše želje za promenama u velikoj meri razlikovale od želja onih koji o njima i odlučuju, bez obzira da li pripadamo manjinskom ili većinskom narodu. Pessimističan početak? Možda. A možda samo realan.

Ove godine pripadnike manjinskih naroda očekuju redovni izbori za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina. U kakvoj će atmosferi teći predizborne kampanje za sada je teško prognozirati, kao i to da li će se konačno postići depolitizacija nacionalnih saveta, što je jedan od ciljeva izmena i dopuna Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina. U vezi sa ovim izmenama i dopunama nadležno Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave je uz podršku Misije OEBS-a u Srbiji organizovalo „javne konsultacije“ u više gradova Srbije. Za svaku pohvalu je napor koji je učinjen da se u ovako ranoj fazi pripreme izmena i dopuna zakona razgovara o radnoj verziji teksta zakona. Međutim, javne konsultacije nisu bile u potpunosti javne. Bar ne kad je reč o prvoj konsultaciji, koja je održana u Novom Sadu. Pravo učešća su imali predstavnici nacionalnih saveta, članovi radne grupe za izradu izmena i dopuna Zakona, dok su medijski izveštaci bili ljubazno zamoljeni da napuste skup, odnosno bilo im je omogućeno da događaju prisustvuju samo prva 3 minuta, taman toliko da čuju pozdravni govor domaćina, u ovom slučaju Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice. Na pitanje zbog čega nije moguće prisustvovati događaju, novinari su dobili kratak odgovor – nije predviđeno za novinare. Dalje zašto nije ni postavljeno, jer su se vrata već zatvorila.

U ovakvim slučajevima je neophodno postaviti pitanje zbog čega se organizuju ovakve konsultacije ako pravo učešća nemaju upravo oni, koji će informisati javnost o istim. Naravno, svoje primedbe i predloge na radni tekst izmena i dopuna Zakona su, između ostalih, mogli podneti i predstavnici novinskih kuća, ali svi znamo da je jedno napisati primedbe i poslati, a nešto sasvim drugo javno ih izneti. Javni dijalog, javne konsultacije, transparentnost... Poslednjih godina smo uvrstili ove termine u svoj svakodnevni rečnik, ali pitanje je koliko i razumemo značenje istih.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Bugarska počela prvo predsedavanje EU

Izvor: www.euroactiv.rs

Foto: Sofia Globe

Deceniju pošto je ušla u EU, Bugarska je 1. januara prvi put preuzeila rotirajuće šestomesečno predsedavanje Savetom EU sa proširenjem Unije među prioritetima i ambicijom postizanja jasnog plana akcije za svaku zemlju-kandidata, bez nerealnih očekivanja, ali sa konkretnim koracima. Cilj Bugarske kao predsedavajuće EU je da bude posrednik, politički lider, koordinator, a kako bi odgovorila na realne potrebe evropskih građana i pretvorila izazove u prilike, navodi se na sajtu bugarskog predsedavanja.

„Vreme je da radimo na snažnijoj, bezbednijoj i solidarnijoj EU. Građani Bugarske i EU očekuju od nas da nademo konkretna rešenja za konkretna pitanja. Bugarsko predsedavanje radiće na transparentan način, biće otvoreno za sve evropske partnere i, pre svega, za sve evropske građane“, navelo je bugarsko predsedavanje EU.

Kada je reč o proširenju EU, navodi se da je Zapadnom Balkanu potrebna jasna evropska perspektiva koja će doprineti dugotrajnom miru, bezbednosti i prosperitetu u regionu, kao i

povezanost među zemljama regionala i sa članicama EU.

Cilj bugarskog predsedavanja je veća povezanost sa zapadnobalkanskim zemljama u oblastima transporta, energetike, obrazovanja...

Bugarska već ulaže napore u bolju povezanost sa regionom, a dobar primer je podsticanje evropske politike digitalizacije među zemljama Zapadnog Balkana kroz postepeno smanjenje cene rominga i povećanje mogućnosti za širokopojasni internet.

U tom pravcu ide i ono što radi bugarska evrokomesarka za digitalno društvo Marija Gabrijel koja će na samitu EU-Zapadni Balkan u Sofiji u maju 2018. objaviti plan za ukidanje rominga između EU i zemalja Zapadnog Balkana.

Pored proširenja EU, prioriteti Bugarske biće i budućnost Evrope i mладих, bezbednost i stabilnost, kao i digitalna ekonomija.

Na sajtu bugarskog predsedavanja navodi se da su ekonomski rast i socijalna kohezija ključni za budućnost Evrope, da je važno da ekonomije članica nastave da rastu i da sve zemlje EU učestvuju u

debati o reformi zone evra bez obzira da li su u zoni ili ne.

Kod bezbednosti i migracione politike bugarsko predsedavanje će raditi na dugoročnim i poštenim rešenjima u domenu politike azila, efikasnim politikama za povratak migranata i readmisije, jačanju kontrole granica, prevenciji.

Prioritet bugarskog predsedavanja EU biće i jedinstveno digitalno tržište, pristup inovacijama, uspostavljanje veze između obrazovanja i potreba tržišta rada, a u fokusu svih akcija biće mladi.

Tokom predsedavanja Bugarska će biti domaćin gotovo 300 događaja od kojih će 20 biti sastanci EU na najvišem nivou.

Logo bugarskog predsedavanja Savetom EU prikazuje simbole bugarskog identiteta - cirilicu, tradicionalni vez i nacionalnu trobojku. Autor je bugarski umetnik Todor Angelijev, a logo odražava ideju da je Bugarska integralni deo Evrope i u isto vreme jedinstvena među članicama EU.

Predsedavanje EU Bugarska je preuzeila od Estonije, a predaće ga poslednjeg dana juna Austriji.

U Evropskoj uniji nema malih i velikih

Prvog januara 2018. godine, deceniju nakon pristupanja Evropskoj uniji, Bugarska je prvi put preuzeila rotirajuće predsedavanje Savetom Evropske unije, u trenutku kada se Unija suočava možda sa najvećim izazovima u svojoj novijoj istoriji. Slogan bugarskog predsedavanja „Ujedinjeni smo jači“ precizno oslikava strateški cilj Bugarske na mestu predsedavajućeg Evropske unije u narednih 6 meseci. O ovim ciljevima, kao i drugim izazovima koji su pred ovom zemljom razgovarali smo sa Radkom Vlajkovim, ambasadorom Bugarske.

– Da li biste mogli reći nešto više o četiri prioriteta bugarskog predsedavanja koji su predstavljeni 16. januara?

– Rado bih odgovorio na ovo pitanje jer preuzimanje predsedavanja Savetom Evropske unije od strane Bugarske nama predstavlja izuzetan izazov. Istovremeno to je i velika čast. Vi znate da smo postali član Evropske unije pre deset godina, da još uvek „štelujemo“ naše članstvo u Uniji, a već smo preuzeли tako veliku odgovornost. Tim više, jer je Bugarska preuzeala predsedavanje Evropskom unijom šest meseci ranije zbog izlaska Velike Britanije, zbog Bregzita. Sada, tokom ovih šest meseci, bio je red na Veliku Britaniju, ali nakon odluke britanskih građana o izlasku iz Unije, mi smo preuzeeli to predsedovanje. I, naravno, sa zadovoljstvom mogu da kažem da se mi već dugi niz godina pripremamo, upravo zato što shvatamo koliko je važno da mala Bugarska pokaže da u Evropskoj uniji nema malih i velikih. Da je osnovni princip da smo svi jednaki i da imamo jednakopravno glasovanje.

I da svi možemo da doprinesemo da u ovom teškom trenutku Unija sprovede neophodne reforme. Dozvolite mi da sada pređem na Vaše pitanje. Pre svega, mi razmišljamo o tome šta je evropskim građanima, građanima Evropske unije, potrebno. Potrebno im je više bezbednosti, stabilnosti i više solidarnosti, kako bismo živeli u jakoj, digitalnoj i ujedinjenoj Evropi. Iako želimo da ta tri stuba na koje se oslanjamo - bezbednost, stabilnost i solidarnost, izgradimo u praksi tokom ovih šest meseci, kao instrumente za ostvarivanje tog cilja mi vidimo konsenzus, konkurentnost i nešto što je veoma važno za nove države članice kao što je Bugarska i za buduće članice kao što je Srbija – koheziju. Kohezija i kohezionu politiku su jedno od najvažnijih pitanja.

Vi ste već spomenuli da imamo 4 prioriteta, ja ću se ukratko osvrnuti na svaki od njih.

Prvi prioritet je budućnost Evrope i mlađih ljudi, pre svega sa aspekta ekonom-

skog rasta i socijalne bliskosti. Posebno bih želeo da naglasim da će tokom ovog šestomesečnog perioda bugarskog predsedavanja jedan od najvažnijih poslova biti izrada Dugoročnog finansijskog okvira za period posle 2020. godine, odnosno usvajanje budžeta Evropske unije. Znate da uvek kada se priprema budžet postoje različiti interesi, postoje različiti zahtevi. Naša želja je da zaista budemo nepristrani arbitar, da budemo zemlja koja ujedinjuje. U svom pitanju ste spomenuli nešto što nas čini srećnim, a to je da će tokom ovih šest meseci moto Evropske unije biti "U jedinstvu je naša snaga". To je moto naše zemlje. To je napisano na zgradi Narodnog sobranja. To je i osnovni princip na kome je stvorena Evropska unija Rimskim ugovorom iz 1957. godine.

Drugi problem, koji je takođe izuzetno važan za sve građane Evropske unije, odnosi se na bezbednost i stabilnost u jakoj i ujedinjenoj Evropi. Bukvalno u jednoj rečenici, jedno od osnovnih pitanja na čijem rešavanju će se raditi tokom ovih šest

meseci, jeste borba protiv terorizma. I sami znate kakav je to bić za sve zemlje EU, kao i za zemlje poput Srbije, koja još uvek nije član. Svi smo zabrinuti zbog te pojave širom sveta. Naravno, u tome posebno mesto imaju napor na savladavanju migrantske krize, rešavanju problema azila, promeni dablinske regulative o migrantskoj krizi. To je problem sa kojim se suočava i Srbija koja, iako još nije punopravni član EU, ima vrlo dobru saradnju sa EU u rešavanju ovog problema.

Treći prioritet se odnosi na digitalnu ekonomiju i veštine budućnosti - to je nešto o čemu smo dugo razmišljali kako da ga formulišemo i da sa našim partnerima iz EU dođemo do konsenzusa o tom prioritetu. On je, pre svega, povezan sa modernizacijom Evrope, da u sve propise ugradimo odgovore na nove izazove sa kojima nas suočava savremenost. Pre svega ovde želim da Vam skrenem pažnju na jedinstveno digitalno tržište. Moramo da vodimo računa o tome kako nove tehnologije utiču na naše društvo i kako ga modernizuju.

I na kraju, ali ne i najmanje važno, namerivo sam ga ostavio za kraj odgovora, to je, po proceni Bugarske, jedan od najvažnijih prioriteta, a odnosi se na evropsku perspektivu i, naglašavam, na povezanost Zapadnog Balkana. Mogu reći da mi ne možemo da zamislimo da projekat Evropske unije bude završen, ukoliko u njemu ne učestvuju zemlje Zapadnog Balkana i, naravno, ovde sa velikim zadovoljstvom na prvo mesto stavljam Srbiju. Srećni smo što smo uspeli da ubedimo naše partnere u EU o ovom prioritetu. On će neprekidno biti u fokusu tokom našeg predsedavanja.

– Jedan od prioriteta bugarskog predsedavanja je evropska perspektiva i povezivanje Zapadnog Balkana. S obzirom na to da je Bugarska sused i jedan od najbližih saveznika Srbije i ostalih zemalja Zapadnog Balkana u njihovim naporima da ostvare punopravno članstvo u Evropskoj uniji, koji su konkretni koraci koje ćete preuzeti u okviru ovog prioriteta?

– Vi ste potpuno ispravno istakli u svom pitanju da Bugarska zaista nije samo neposredni sused i blizak prijatelj, već i jedan od najaktivnijih zagovornika članstva Srbije u EU. Uveravam vas da su u poslednjih 6-7-8 meseci, prilikom utvrđivanja prioriteta, glavni napor bugarske vlade i bugarskog premijera bili usmereni upravo

na ubedivanje naših partnera u EU u neophodnost povratka temi proširenja EU zemljama Zapadnog Balkana. Zaista smo srećni što smo uspeli da ubedimo naše partnere u to i sada smatramo da vodimo balkansko predsedovanje. Predsedovanje koje će ući u istoriju kao „balkansko“ predsedovanje. Pitali ste me o konkretnim koracima koji će se dogoditi tokom ovih meseci. Mogu vam reći da će gotovo svakog meseca biti događaja koji su u direktnoj vezi sa pitanjem proširenja EU zemljama Zapadnog Balkana. Najpre, u februaru očekujemo Strategiju za Srbiju i Crnu Goru kao vodeće kandidate za članstvo u EU sa Zapadnog Balkana - to je upravo formulacija koju je upotrebio predsednik Evropske komisije Žan-Klod Junker. Zatim, u aprilu se očekuju redovni izveštaji o napretku zemalja regionala, posebno Srbije. A onda, u maju dolazimo do jedne od kulminacija našeg predsedavanja koja se odnosi na prioritet Zapadnog Balkana. 17. maja u Sofiji biće održan samit lidera zemalja EU i lidera zemalja Zapadnog Balkana. Ne znam da li ta činjenica nešto govori vašim čitaocima, ali ja kao profesionalni diplomata i političar veoma dobro shvatam njen veliki značaj. Godine 2003. održan je poslednji sastanak na kome su zemlje regionala, i to ne sve balkanske zemlje, učestvovalle na sličnom sastanku u Solunu tokom grčkog predsedovanja. Sada vam je jasno da je 15 godina ovo pitanje bilo stavljen u drugi plan. Između ostalog, kao rezultat sastanka iz 2003. godine, zemlje poput Bugarske i Rumunije dobile su priliku da se pridruže Evropskoj uniji. Dakle, predočio sastanak je zaista ispunjen mnogim očekivanjima. Ali ovde želim vrlo jasno reći: glavna očekivanja, glavni napor imaju za cilj stvaranje najpovoljnije političke klime za razmatranje napretka svake zemlje. Ali treba naglasiti i to da od svake zemlje zavisi na koji način i koliko brzo će ući u Uniju. Ili drugačije rečeno: vrata su širom otvorena! Od svake zemlje, u ovom slučaju posebno od Srbije, zavisi kada će kroz njih proći. Ali ja bih ipak pomenuo još nešto. Ako je na početku mandata ove Evropske Komisije 2013. godine Žan-Klod Junker jasno poručio da neće biti proširenja u ovom mandatu, to je bilo obeshrabrujuće. A ja sam kao ambasador ovde više puta prisustvovao sastancima ili čuo drugačije izjave sadašnjeg predsednika, a pre toga premijera Aleksandra Vučića o potrebi da postoji jasna perspektiva, jer to motiviše reformske snage. I sami znate da je u oktobru 2017. godine

Žan-Klod Junker dao jednu, rekao bih, znamenitu za region izjavu, u kojoj su stvari došle na svoje mesto. Srećan sam što je do ovog takođe došlo i kao rezultat napora Bugarske. Dopustite mi na kraju još jednu rečenicu tim povodom. Ovih dana sam sa ministarkom Jadrankom Joksimović potpisao jedan dokument, a u izjavi koju je dala nakon potpisivanja, ona je iznela jednu činjenicu, kojom sam lično veoma zadovoljan. Naime - da je podrška građana Srbije članstvu u EU sada preko 50 procenata, u ovom trenutku 52%, iako je tokom poslednjih nekoliko godina bilo kolebanja upravo zbog nedostatka jasne perspektive, ako hoćete, zbog nedostatka motivacije ljudi, društva, da podrže reforme. Sada je ponovo iznad 50, tačnije 52%. Ovu činjenicu mi sagledavamo kao rezultat povratka teme proširenja u dnevni red EU, što nas čini zadovoljnim i srećnim.

– Pored Bugara, Bugarska je domovina i mnogih etničkih grupa, kao što su Turci, Romi, Jermen i ostali. Koje su specifičnosti pravnog okvira, gde pripadnici etničkih grupa mogu da ostvare svoja prava?

– Bugarska, kao i Srbija, posvećuje posebnu pažnju poštovanju ljudskih prava. U našem slučaju, nakon početka promena 1989. godine, ovom problemu smo posvetili izuzetnu pažnju. U periodu totalitarne države ta prava su bila potcenjena, ako hoćete, i gušena. Ali smo došli do trenutka kada je naše zakonodavstvo u toj oblasti izuzetno moderno. Pre svega bih želeo da naglasim da su naše zakonodavstvo, naš Ustav u skladu sa svim najvažnijim dokumentima u oblasti ljudskih prava i prava etničkih grupa i nacionalnih manjina koje postaje u međunarodnom pravu, u evropskom pravu. Naš Ustav je u potpunosti uskladen sa tim dokumentima. U našem bugarskom zakonodavstvu imamo veliki broj normativnih akata koji garantuju ta prava i one mogućavaju diskriminaciju po osnovu pola, nacionalnosti, socijalnog položaja, religije i tako dalje. A to su, mislim, veoma važne stvari. U vašem pitanju mogu osetiti potrebu da odgovorim na nekoliko ključnih tačaka u kojima nacionalne, etničke grupe mogu ostvariti svoja prava. Pre svega da izražavaju svoj identitet, najpre kroz upotrebu jezika i obrazovanje na maternjem jeziku. U vezi s tim, u Bugarskoj postoje sve pravne norme, ali je pitanje kako se implementiraju. Jedno od najozbiljnijih pitanja sa kojima se suočava

naše društvo, ovde izdvajam poseban primer, odnosi se na Rome. Uveravam vas da je u poslednjih 15-20 godina, Bugarska uložila veoma velike napore kako bi Romi mogli da se integrišu u društvo. Nažalost, rezultati nisu onakvi, kakvi treba da se očekuju od takvih energičnih napora. Ali, u svakom slučaju, učinjen je značajan napredak. Posebno u oblasti obrazovanja, naporima kojima se teži da obrazovanje dece počne od predškolskog uzrasta, mislim na decu Roma, i da se to pitanje poveže sa socijalnom pomoći koju primaju, kako bi roditelji shvatili svoju odgovornost. Ponekad imamo, nažalost, paradoxne situacije u kojima sami roditelji treba da budu učenici jer, kao što znate, kod Roma vrlo često majke imaju 12, 13, 14 godina, a očevi 13, 14, 15 godina. To je uzrast u kome i sami oni moraju da se školuju. Dakle, deca se rode, rastu i dođu u situaciju da postanu roditelji dok su još u dvačkom uzrastu. Ovo je vrlo ozbiljan problem sa kojim se suočavamo i za koji tražimo svakojaka rešenja. Ja ne želim da izdvajam samo Rome kao posebnu grupu. Mogu vam reći da svaka od etničkih grupa u Bugarskoj, a pogotovo one veće, kao što su turska, jermenska, jevrejska i druge etničke zajednice, svaka od njih ima garantovano pravo da se obrazuje na svom jeziku, da nema diskriminacije u pogledu porekla, obrazovanja i upotrebe jezika vezane za njihovo poreklo. Čak sam i prenijeo statistiku o tome koliko dece iz različitih etničkih grupa odlučuje da se školuje na svom maternjem jeziku. Cifre su veoma indikativne. Ja neću iznositi velike cifre, izneću male cifre kao što su, na primer, da je 2008/2009. godine 1 bugarski građanin, odnosno njegovi roditelji, jer on je dete, zatražio da se školuje na engleskom jeziku i mi smo mu omogućili da se školuje na maternjem jeziku, jer su to ljudi, na primer, iz mešovitog braka, otac Englez, majka Bugarka, ili obrnuto, ili su oboje došli da žive ovde. Na isti način, imamo obrazovanje na arapskom jeziku, na jermenskom, grčkom, hebrejskom, a 2008/2009. godine smo imali zanimljivu situaciju, kada je jedno dete želelo da se samo te godine školuje na nemačkom jeziku, a sledeće godine nije nastavilo. Da sada ne pominjem turski i jermenski jezik. Tim želim da pokažem koliku pažnju posvećujemo ovom pitanju. Shvatamo ga kao jedno od najozbiljnijih pitanja koja se tiču zaštite prava etničkih grupa i generalno ljudi koji su u nekakvom manjinskom položaju. Ogromni napori se ulažu naročito u oblasti obrazovanja, u

zdravstvu takođe, kako bi se ljudima u veoma udaljenim područjima, u nepristupačnim delovima zemlje, stvorili svi uslovi da žive normalno kao i svi drugi bugarski građani.

– **Prema popisu iz 2011. godine, u Republici Srbiji živi 18.543 pripadnika bugarske nacionalne manjine koji ostvaruju svoja prava na samoupravu u oblasti obrazovanja, kulture i službene upotrebe jezika i pisma preko Nacionalnog saveta bugarske nacionalne manjine. Koliko blisko sarađujete sa bugarskim nacionalnim savetom i šta vidite kao najveće izazove u oblasti, u kojima je moguće napraviti najveći napredak?**

– Malo ću više pričati o ovom pitanju, koje mi se čini veoma važnim. Pre svega, bugarskoj nacionalnoj manjini su dugi niz godina gažena prava, kao rezultat jedne asimilacione politike. Za nju odgovornost snose totalitarna država, ne samo u okviru bivše Jugoslavije, već i bugarska totalitarna država koja je decenijama zavarala oči pred ovim pojavama. Ljudi su se zaista plašili da se izjašnjavaju kao Bugari. Bojali su se gubitka posla, to je takođe bilo činjenica. Tako da se iz ovog ili onog razloga njihov broj smanjio, drastično smanjio. Ja sam gledao statistiku, zvaničnu statistiku za period od 1953. do 1981. godine, u kome je brojno stanje manjine smanjeno za više od 40 procenata, to je rezultat kratkovidne politike. Slava Bogu, kako mi kažemo u Bugarskoj, kao što vi u Srbiji kažete hvala Bogu - danas su neka druga vremena. Slava Bogu, danas su i Srbija i Bugarska drugačije države. Sada smo moderne zemlje koje shvataju da se prava svakog pojedinca, bez obzira na njegovo poreklo, bez obzira na njegovu veru, bez obzira na specifičnosti koje on može imati, moraju poštovati. I u tom pogledu, mislim da je srpska država u poslednjih nekoliko godina učinila mnogo i to počinje da se postepeno oseća. Nažalost, željeni rezultati ne mogu odjednom doći. Ja sam ovde ambasador već godinu i po dana i neprekidno apelujem na naše sunarodnike bugarskog porekla, stalno im govorim: "Ne bojte se! Ne stidite se!", Srbija je drugačija, Srbija vam daje priliku da ponosno kažete: "Ja sam Bugarin!" I niko neće trpeti nikakve posledice, jer to je stvarno tako. Kao najteže probleme, izdvojio bih pre svega ekonomsku zaostalost opština u kojima je dominantna populacija bugarskog porekla. Pre svega, izdvojio bih Bosilegrad. Bosilegrad je veoma tužan grad. Grad sa ne-

verovatno dobrim ljudima, ali sa ljudima koji su mnogo propatili. To su ljudi koji su decenijama bili gaženi, a sada, umesto da koriste sva prava koja im država daje, oni se i dalje suočavaju sa neverovatnim poteškoćama. To je područje u kome ne samo što strane investicije nisu dobrodošle, već ih i proteruju. Područje, grad u kome neko odlučuje o svemu, on određuje da li će neko biti pregledan, da li će obrazovanje nastaviti u Bugarskoj ili ne. Grad sa, možda, feudalnom vladavinom. Ti ljudi to ne zasluzuju, i mislim da tamo ljudi već shvataju da je krajnje vreme da stvari uzmu u svoje ruke.

Ponovo naglašavam da srpska država daje veoma široka prava u oblasti obrazovanja i upotrebe maternjeg jezika, u medijima nacionalnih manjina. Na zakonskom nivou, srpska država je, rekao bih, besprekorna, ali u realizaciji na nižim nivoima stvari poprimaju drugačiju dimenziju. Ili, kao što mi u Bugarskoj imamo izreku, još uvek nisam siguran da li za nju postoji adekvatan prevod na srpskom jeziku: "Car daje, pandur ne daje!" Siguran sam da postoji analog u srpskom jeziku, uostalom vi shvatajte šta sam njom htio da kažem. Na najvišem nivou, stvari su zaista onakve kakve treba da budu - na jedan moderan, evropski način. Ali, već na nivou implementacije, umesto praktično, kada te stvari treba da postanu svakodnevna rutina, ljudi se suočavaju sa velikim problemima.

Pitali ste me za Nacionalni savet. Po mom mišljenju, nacionalni saveti u Republici Srbiji predstavljaju izuzetno važno dostignuće demokratije i poštovanja prava nacionalnih manjina. Nacionalni saveti su legitimni organi koji predstavljaju živu vezu između manjina i srpske države. Nacionalni savet treba da u potpunosti koristi prava koja država daje. Međutim, ako je nacionalni savet pasivan, još i ako poseduje nizak nivo kompetenosti, takav nacionalni savet ne može biti od koristi ljudima koje predstavlja. Znam da će u Republici Srbiji, u jesen 2018. godine biti održani izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina. Najiskrenije želim svim nacionalnim manjinama, pre svega bugarskoj manjini, da izaberu prave lude koji će štititi njihova prava. Koji će ih štititi zajedno, sinhronizovano sa srpskom državom. I iskoristiti klimu koja postoji, iskoristiti ovu, podvlačim, odličnu političku volju srpske države. Naglašavam, odličnu! Kako se ne bi prekinula nit između države i ljudi koji predstavljaju manjinu.

Ministarstvo spoljnih poslova Bugarske finansira projekte u oblasti ljudskih i manjinskih prava

Usreda, 24. januara, na konferenciji za medije "Podrška Republike Bugarske procesu priključenja Republike Srbije EU", koju su u Medija centru zajednički organizovali Centar za istraživanja migracija, Forum za etničke odnose i Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM, predstavljeni su projekti u oblasti ljudskih i manjinskih prava koje će u 2018. godini finansirati Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.

Učesnike konferencije je pozdravio ambasador Republike Bugarske u Republici Srbiji, Radko Vlajkov. U uvodnom obraćanju, ambasador Vlajkov se osvrnuo na prioritete bugarskog predsedavanja EU u prvih 6 meseci 2018. godine, nalažeći važnost Zapadnog Balkana. Kako je rekao, Bugarska od samog početka dosledno podržava Srbiju u procesu pristupanja EU. Podrška Srbiji predstavlja stalni i trajni cilj naše zemlje, rekao je, i ta podrška će se nastaviti do definitivnog ulaska Srbije u EU. Od 2015. godine, Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske podržava i finansijski ovaj put Srbije u oblastima kao što su jačanje demokratije, procesi u nevladiničnom sektoru i izgradnja civilnog društva. U skladu s tim, prošle godine, sredstva namenjena Srbiji iznosila su više od polovine ukupno dodeljenih sredstava. U 2018. godini, finansijska sredstva za Srbiju su udvostručena i iznose 700 000 evra. Ambasador je naveo i da po prvi put Bugarska ima sporazume s državnim institucijama Republike Srbije, s organizacijama civilnog društva, kao i sa institucijom ombudsmana. Vlajkov je posebno naglasio značaj oblasti ljudskih i manjinskih prava u procesu pristupanja Evropskoj uniji i doprinosa koji unapređenju ove oblasti pružaju organizacije civilnog društva čiji su projekti podržani ovim sredstvima. Na kraju svog obraćanja, ambasador Vlajkov je istakao da Republika Bugarska sa punim poverenjem podržava Srbiju u procesu sprovođenja reformi i izrazio je solidarnost svoje zemlje sa Srbijom na njenom putu prema EU.

Milena Vasić je, ispred Komiteta pravnika za ljudska prava YUCOM, predstavila projekat „Ljudska prava izvan pregovaračkih poglavlja”, koji ima za cilj jačanje demokratskih institucija u Srbiji i podršku evrointegracijama Srbije, pre svega sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23. Kako je objasnila, projekat je usmeren ka samim

građanima, sa akcentom na ugrožene grupe – nacionalne manjine, LGBT populaciju, žene, osobe sa invaliditetom i dr. kroz pružanje besplatne pravne pomoći, predstavnicima medijima kroz obuke novinara u Vranju, Zaječaru, Subotici i Beogradu o načinu izveštavanja u slučajevima diskriminacije, zločina iz mržnje i govora mržnje i široj javnosti kroz podizanje svesti javnosti o problemima sa kojima su ugrožene manjinske grupe suočavaju i posledicama nepoštovanja ljudskih prava kroz aktivnu kampanju u medijima i na internetu. Kako je zaključila, projekat je zamislen tako da obuhvata podršku pojedincu – kako neposrednu pravnu pomoć onima čija ljudska prava su ugrožena, tako i obuke za novinare i novinarke koji se bave izveštavanjem o ovoj temi, sa zaštitom ljudskih prava

i jačanjem demokratije i načelima dobre uprave u Srbiji kao krajnjim ciljem.

Dušan Janjić, predsednik upravnog odbora Foruma za etničke odnose, najavio je početak rada „Akademije za međuetnički, interkulturalni i međukonfesionalni dijalog – AID”, projekta koji će se sprovoditi tokom cele

2018. godine kroz seriju obuka, istraživanja, okruglih stolova i letnju školu izdavaštva. Kako je naveo, iako je Forum sve vreme svog delovanja podržavao obrazovanje i podsticao javno angažovanje mladih, i dalje je jedan od velikih problema sa kojima se suočavaju i njegova organizacija i ostali činioци koji nastoje da se na sistematski način bave pitanjima nacionalnih i ostalih manjina i međusobnog dijaloga nedostatak stručnjaka, posebno mlađih. Pored toga, uočljivo je odsustvo kvalitetne obrade ovih tema u obrazovanju i naučno istraživačkom radu. Projektom Akademije za međuetnički, interkulturalni i međukonfesionalni dijalog – AID Forum će pokušati da odgovori na pomenute izazove. Biljana Jović, predsednica Centra za istraživanja migracija, predstavila je projekat „Minority News kao sveobuhvatna medijska platforma za unapređenje manjinske politike i prakse u Republici Srbiji“. Ona je podsetila učesnike da se projekat sprovodi već šestu godinu u saradnji sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina i da obuhvata, pored web-portala i mesečnih elektronskih biltena na srpskom i engleskom jeziku, i nedeljnu TV emisiju Hronika nacionalnih manjina. Podrškom Republike Bugarske biće obezbeđena modernizacija i nastavak rada portala, izdavanje biltena i štampanje mesečnog dodatka Minority News na srpskom i jednom od jezika nacionalnih manjina u dnevnom listu Danas u narednih šest meseci. U okviru dela projekta koji podržava Republika Bugarska, prvi podstak Minority News u dnevnom listu "Danas" objavljen je u utorak, 30. januara 2018.

Ružić: Fond za nacionalne manjine veći 12 puta

Izvor: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

Foto: MDLUS

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, Branko Ružić, izjavio je da je za Budžetski fond za nacionalne manjine za finansiranje programa i projekata iz oblasti informisanja na jezicima nacionalnih manjina u 2018. godini iz-

„Zato smo u budžetu za 2018. godinu ova sredstva uvećali za 20 miliona dinara, odnosno 12 puta“, rekao je Ružić.

On je ocenio da su nacionalne manjine za Srbiju važan resurs i najjača veza ka partnerima u regionu i dodao da pitanje

put ka EU i Poglavlje 23, ali je mnogo bitnije kako ćemo mi urediti međusobne odnose sa ciljem da što bolje živimo i da shvatimo da nas različitost čini još bogatijima“, naveo je Ružić.

Takođe, u cilju ispunjenja aktivnosti definisanih u okviru pregovaračkog „Poglavlja 23 – Pravosuđe i osnovna prava“ sa EU i Akcionog plana za unapređenje položaja nacionalnih manjina pokrenuto je i nekoliko zakonodavnih inicijativa u čijoj izradi su aktivno učestvovali predstavnici nacionalnih saveta. Pred Vladom Srbije su, kako navode, nacrti Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama. Jedna od najbitnijih zakonodavnih aktivnosti, kako je rečeno, je i priprema prednacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Ružić je ocenio da je radna verzija ovog nacrta pripremljena u saradnji sa nacionalnim savetima i da su sproveli i javne konsultacije za izradu nacrta, što je, kako je dodao, potpuno nova praksa. Naglasio je da smatra da su na dobrom putu da se dobije kvalitetan predlog koji će zadovoljiti sve zainteresovane.

dvojeno 21,8 miliona dinara, što je 12 puta više nego prošle godine.

On je rekao da je prvi put nakon 15 godina aktiviran Budžetski fond za nacionalne manjine i da su sredstva izdvojena za taj fond u 2017. godini bila vrlo mala, 1.800.000 dinara.

položaja građana Srbije drugih nacija ne bi trebalo da se gleda samo kroz prizmu obaveza Srbije u pregovorima sa EU.

„Unapređenje položaja nacionalnih manjina i obezbeđivanje uslova za ostvarenje njihovih prava je važno za naš

Revizija Akcionog plana za Poglavlje 23 do jeseni

Izvor: B92

Srbija će izvršiti reviziju Akcionog plana za Poglavlje 23 posle čega će biti određeni i novi rokovi za ispunjavanje obaveza u vezi sa tim poglavljem.

Kako je rekao šef Pregovaračkog tima za Poglavlje 23, Čedomir Backović, ceo „posao“ bi trebalo da bude završen do jeseni.

„Nameravamo da odmah posle praznika

počnemo sa analizom na osnovu koje ćemo izvršiti reviziju Akcionog plana“, rekao je Backović za RTS.

On je naveo da „rokovi dolaze tek kada ustanovimo šta bi možda trebalo promeniti. A onda da vidimo koji su to rokovi u kojima se to može proizvesti. Računamo da će ceo taj posao biti gotov negde do jeseni“, rekao je on.

Najavio je da će do sredine januara biti

objavljen prvi radni tekst izmene Ustava u oblasti pravosuđa na kojem se, kako kaže, trenutno radi sa ekspertima Venecijanske komisije.

„Nakon kruga diskusija sa civilnim društvom obratili smo pažnju ne samo na ono što je rečeno, nego i na ono što nije rečeno, ne samo na one koji su učestvovali, nego i na one koji nisu učestvovali u diskusiji, jer sve to ima svoju težinu“, ocenio je šef Pregovaračkog tima.

Održane javne konsultacije o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, uz podršku Misije OEBS-a u Srbiji, tokom decembra meseca sprovedlo je javne konsultacije o radnom tekstu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina. Prva javna konsultacija održana je 29. novembra u Novom Sadu, a zatim su usledile konsultacije u Novom Pazaru, Bujanovcu, Petrovcu na Mlavi, Subotici i Beogradu.

Konsultacijama su prisustvovali članovi Radne grupe za izradu Nacrta zakona, predstavnici nacionalnih saveta, civilnog društva i drugi. Kako je prilikom prve konsultacije izjavio državni sekretar, Ivan Bošnjak, koji je bio i predsednik Radne grupe, jedan od rezultata novog Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina bi trebalo da bude i veća transparentnost rada saveta. "U zakonskom rešenju su preciznije određena ovlašćenja kojim će se nacionalni saveti baviti u narednom periodu u odnosu na četiri oblasti koje pokrivaju u skladu sa Ustavom. Očekujem i što transparentnije upravljanje finansijama i ukoliko to bude moguće dodatna depolitizacija. Očekuju nas i novi izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina, te očekujemo da će se uz ovo zakonsko rešenje pojačati kako učešće građana u samom radu nacionalnih saveta, tako i bliža veza između državnih organa, nacionalnih saveta i javnosti u Srbiji, a koja će biti u najboljem interesu našeg društva", izjavio je državni sekretar na konsultaciji u Novom Sadu.

Međutim, predstavnici manjina su se usaglasili da radna verzija Nacrta zakona unazađuje postojeća manjinska prava. Na okruglom stolu u Subotici kritike predstavnika manjina su se naj-

Foto: Mađar so

više odnosile na upotrebu srpskog jezika u aktima nacionalnih saveta, depolitizaciju njihovih članova, smanjenje nadležnosti nad obrazovnim i kulturnim ustanovama i sl. Kako navodi portal www.subotica.com predstavnici mađarske manjine su nezadovoljni zbog predloga da se zapisnici sa sednica sa-

ralna autonomija i njen izlog ovim pregledom zapravo urušili", rekao je za subotički portal predsednik DZVM, Aron Čonka.

Predstavnici hrvatske manjine su mišljeno da ceo proces nije bio dovoljno inkluzivan i da nije bilo partnerskog

odnosa između onih koji su saставljali radni tekst Nacrta i nacionalnih manjina, dok Mirko Bajić, predsednik Saveza bačkih Bunjevaca, smatra da članovi rukovodstva političkih stranaka imaju pravo da učestvuju na izborima Nacionalnih saveta, jer kako je naveo, političke stranke nacionalnih manjina su zakonom uređene i ukoliko su registrovane članovi njihovih rukovodstava imaju pravo da učestvuju u radu saveta.

Foto: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

veta osim na maternjem jeziku, vode i na srpskom jeziku. Predsednik Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara, Aron Čonka, smatra da se predlog kosi sa odredbama Ustava, u kojem se navodi da svaki narod može da priča na svom maternjem jeziku. „Smatramo da su ponuđena rešenja u ovom prednacrtu, odnosno radnoj verziji zapravo korak unazad, zato što su se ona kultu-

Javne konsultacije su završene 18. decembra okruglim stolom u Beogradu. Tom prilikom je državni sekretar, Ivan Bošnjak, istakao da potreba za jasnjim definisanjem ovlašćenja, organizacione i kadrovske strukture saveta, kao i potreba za transparentnijim upravljanjem novaca posreskih obveznika kojim se finansira rad nacionalnih saveta nisu samo zahtevi domaćih aktera, već i sugestije međunarodnih organizacija.

Složni mozaik Srbije po drugi put

Bogatstvo etničke raznolikosti je naše blago na koje smo svi ponosni i koje našu zemlju čini prepoznatljivom u svetu. Koliko smo različiti, ali istovremeno i slični prikazano je na manifestaciji „Složni mozaik Srbije“ koju je Kancelarija za ljudska i manjinska prava povodom obeležavanja Dana ljudskih prava organizovala po

Kancelarija za ljudska i manjinska prava

drugi put. Manifestacija je održana 10. decembra na Beogradskom sajmu, gde su osim predstavnika manjinskih zajednica učestvovali i predstavnici državnih institucija, nacionalnih saveta, turističkih organizacija, organizacije civilnog društva i drugi.

Manifestaciju je otvorila Suzana Paušović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava. Tom prilikom je između ostalog istakla da manifestacija predstavlja najbolji način da se pošalje poruka o značaju ljudskih prava i složnog multikulturalnog mozaika koji postoji u Srbiji. Prema njenim rečima Srbija je posvećena sprovođenju Akcionog plana za Poglavlje 23 i obaveza koje iz njega proizilaze.

Događaju je prisustvovao i ministar odbrane, Aleksandar Vučić. Kako prenosi RTS, ministar je istakao da su predstavnici nacionalnih zajednica u Srbiji most za saradnju sa okruženjem.

„Svaka nacionalna zajednica ima izuzetno pozitivnu ulogu kada je u pitanju naše okruženje i mi se trudimo da tako i ostane baš kao što će tako i

ostati. Republika Srbija podjednako voli i poštuje sve svoje građane, a svaku različitost ceni, prihvata i želi da je sačuva“, rekao je Vučić.

Sajam je organizovan u saradnji sa nacionalnim savetom mađarske, slovačke, češke, romske, crnogorske, nemacke, bugarske, rumunske, hrvatske, bunjevačke, rusinske, ukrajinske, vlaške, makedonske, grčke, nemačke i aškalijske nacionalne manjine.

Nacionalne manjine su na štandovima predstavile svoju kulturnu baštinu, narodnu nošnju, stare zanate, gastronomski specijaliteti, ručno pravljene predmete i knjige na manjinskim jezicima.

Republička poslanica i predsednica KUD „Heroj Janko Čmelik“ iz Stare Pazove, Ljubinka Lakatoš, ocenila je, da je dobro što je sajam opet organizovan, jer, kako je rekla, bitno je da shvatimo kako smo svi različiti, a u stvari smo

Hlas ljudu

liko naroda i narodnosti koje se međusobno razumeju i žive na ovim prostorima“, izjavila je ona.

Svoju kulturnu baštinu je predstavila i bunjevačka nacionalna manjina. Po rečima Suzane Kujundžić-Ostojić, predsednice Nacionalnog saveta bunjevačke nacionalne manjine, Bunjevcu su prezentovali dva praznika plodnosti – Božić i Dužijancu. „Ova dva praznika smo povezali i želeli smo da prikažemo sve ono što pra-

Kancelarija za ljudska i manjinska prava

svi jednaki. „Zbog toga je dobro da se ovakve manifestacije češće organizuju, da bismo shvatili da je to u stvari bogatstvo Srbije, da je ovde to-

vimo od slame, od čega živimo, od čega smo napravili umetnost i ono što krasiti kraj godine“, izjavila je Kujundžić-Ostojić.

Manjinski mediji između dve vatre

U decembru 2017. Nezaviso udruženje novinara Vojvodine je izdalo drugi izveštaj Informisanje na jezicima nacionalnih manjina – na sporednom koloseku. Izveštaj su izradili eksperti NDNV, a projekat je podržan od strane međunarodne organizacije Civil Rights Defenders. Podsećamo, da je prvi izveštaj objavljen u oktobru 2017.

U drugom izveštaju su autori Žužana Serenčeš, medijska analitičarka, i Nedim Sejdinović, predsednik Nezavisnog društva novinara Vojvodine, akcenat stavili na javne konsultacije o radnom tekstu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, kao i na informisanje na jezicima nacionalnih manjina i usaglašavanje nove Strategije razvoja sistema javnog informisanja.

Serenčeš upozorava da je ponovo propuštena prilika i potreba da se utvrde i preciziraju ne samo osnivačka prava nacionalnih saveta nacionalnih manjina, nego i principi njihove odgovornosti. „Dugogodišnje iskustvo (Skupština Vojvodine je još 2004. godine prenela svoja osnivačka prava u jednom broju manjinskih listova na nacionalne savete) pokazalo je, naime, da je posebno veliki problem sa medijima u kojima nacionalni saveti (makar i posredno) imaju ulogu osnivača vezan za pitanje uređivačke autonomije tih medija i uticaja manjinskih nacionalnih saveta, odnosno političkih stranaka koje imaju dominantnu ulogu, na uređivačku politiku tih medija“, navodi se u izveštaju. Kako dalje navodi „najveće iznenađenje u odnosu na radnu verziju zakonskih rešenja o nacionalnim savetima u oblasti obaveštavanja je u činjenici što je on propustio da formuliše potpuno jasno sistemsko rešenje po kojem bi ubuduće bio finansiran rad manjinskih medija u kojima nacionalni saveti posredno imaju

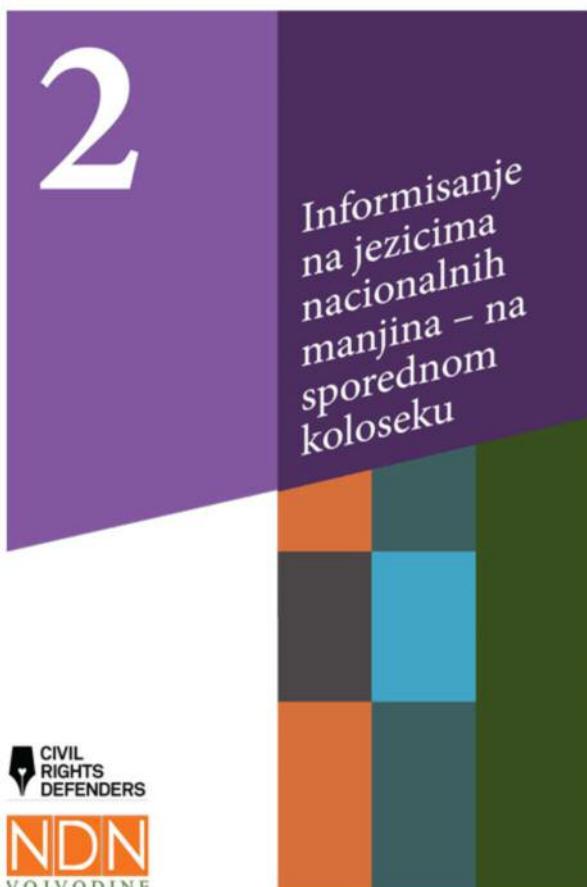
ulogu osnivača.“ Podseća da je mogućnost prenošenja osnivačkih prava u medijima na nacionalne savete ukinuta 2014. godine odlukom Ustavnog suda, a da utvrđivanjem neustavnosti prenošenja osnivačkih prava nije ni na koji način doveden u pitanje ranije izvršen proces prenošenja osnivačkih prava na nacionalne savete manjina. „Imajući u vidu da su to do tada iskoristile jedino manjinske zajednice u

praksi u slučaju ovih „nevojvođanskih“ manjinskih zajednica javlja problem njihovog finansiranja“ konstatuje u izveštaju Žužana Serenčeš.

Strategija razvoja sistema javnog informisanja u Srbiji je prestala da važi krajem 2016. godine. Prvobitno je izrada nove strategije najavljivana za kraj 2017. godine, međutim svedoci smo da je njena izrada još uveliko u toku. U izveštaju Nedim Sejdinović podseća da su zbog određenih najavljenih rešenja, kao i metodologijom rada iz radne grupe izašla „relevantna novinarska i medijska udruženja – Nezavisno udruženje novinara Srbije, Udruženje novinara Srbije, Nezavisno društvo novinara Vojvodine, Asocijacija medija, Asocijacija nezavisnih elektronskih medija, Lokal pres i Asocijacija onlajn medija. Sejdinović konstatuje da nije jasno zbog čega postoji visok stepen nezainteresovanosti medijske zajednice za oblast informisanja na jezicima nacionalnih manjina. Kako navodi na radnim sastancima, osim predstavnika Koalicije novinarskih i medijskih udruženja (NUNS, NDNV, ANEM, AOM i Lokal pres) niko drugi nije prepoznao značaj medijskih sloboda i uklanjanja političkih pritisaka na medije koji informišu na manjinskim jezicima. „Drugi akteri bavili su se mahom pravima manjina, tačnije manjinskih elita, ulogom države i nacionalnih saveta u ovom procesu, finansiranjem medija

i medijskih sadržaja, a kvaliteta informisanja su se tek ovlaš dotali, i to veoma površno“, navodi se u izveštaju.

Podsetimo da je Ministarstvo kulture i informisanja pozvalo predstavnika Koalicije da se vrati u radnu grupu za izradu medijske strategije, međutim Koalicija nije prihvatile poziv zbog toga jer, kako su naveli, razlozi zbog kojih su napustili ovo radno telo su i dalje na snazi, a u međuvremenu su se pojavili i neki novi.

Vojvodini, zapravo je sve rezultiralo i činjenicom da su u informativnom smislu manjine koje žive u Vojvodini ostale privilegovane u odnosu na druge manjinske zajednice u Srbiji (albanska, bošnjačka, bugarska, vlaška), te da su one u ovom pogledu diskrimisane, budući da ili nemaju svoje medije, odnosno nisu imali, niti imaju obezbeđeno sistemsko finansiranje od strane države kao što su imala pokrajinska glasila. Mogućnost da nacionalni saveti budu osnivači izdavača medija, doduše, i nadalje postoji, ali se u

Jedinstveni božićni duh

Božični praznici spadaju među najlepše praznike u godini. Sa ovim će se sigurno složiti svi vernici. Porodična okupljanja, dečji osmesi ispred raskošno okićene jelke samo upotpunjuju ovaj veliki praznik. Kod nas se duh Božića mogao osetiti već 3. decembra na tradicionalnom Božićnom diplomatskom dobrotvorom bazaru. Tom prilikom okupili su se predstavnici preko 40 zemalja, a sav prihod su donirali najugroženij-

jim porodicama u našoj zemlji.

Praznično raspoloženje su mogli osetiti i posetoci drugog Sajma nacionalnih manjina koji je održan 10. decembra. A nakon toga su usledili brojni božićni vašari, koji se poslednjih godina organizuju u sve većem broju. Upravo zbog jedinstvene atmosfere i osećanja koje budi pomicao na ovaj praznik, prenosimo vam deo atmosfere sa brojnih božićnih vašara.

Hlas ljudu

www.subotica.info

Bunjevci

Hlas ljudu

www.subotica.com

Zlatni jubilej mađarske redakcije Televizije Vojvodine

Izvor: Vajdašag Ma
Foto: Mađar so

Mađarska redakcija Televizije Vojvodine je 8. januara proslavila zlatni jubilej, 50. godišnjicu početka rada ove redakcije.

Povodom jubileja organizovan je bogat i sadržajan program. U foajeu Studija M Radio Novog Sada priređena je izložba o istoriji Televizije Vojvodine, a nakon toga održan je gala program uz prikazivanje pedeset godina rada redakcije.

Povodom jubileja u programima mađarske redakcije Televizije Vojvodine o učešću u radu redakcije govorili su mnogi pisci, režiseri, scenografi, profesori i javne ličnosti.

U Senti je proslavljen Dan mađarske kulture

Izvor: Vajdašag Ma
Foto: Mađar so

Mahvaljujući našoj kulturi, opstali smo kao pojedinci, kao zajednica i kao nacija", izjavio je državni sekretar za kulturu pri Ministarstvu za ljudske resurse Mađarske Peter Hopal na centralnoj vojvođanskoj proslavi Dana mađarske kulture u Domu kulture u Senti održanoj 12. januara.

U okviru svečanog programa prisutne je pozdravio predsednik Kulturnog saveza vojvođanskih Mađara, Aron Štuš, naglašavajući da se obeležavanje Dana mađarske kulture u Vojvodini vezuje za rad trojice istaknutih ličnosti. To su Jene Hajnal, Karolj Dudaš i Laslo Seleši Vago, koji su na polju kulture uspeli da stvore saradnju u celom Karpatskom basenu.

„U svemu ovome svi mi igramo glavnu ulogu, sve što smo postigli, postigli

sмо zajedno, snevajući zajedno, ali sve ovo ne bi bila realnost bez aktivne brige Vlade Mađarske i nacije sa hrišćanskim osnovama", istakao je Aron Štuš u svom svečanom govoru.

Tokom svečanosti u Senti uručene su nagrade Kulturnog saveza vojvođanskih Mađara. Nagradu za životno delo „Mađarsko drvo života“ (mađ. Magyar Életfa díjban) dobili su organizator kulturnog života u Doroslovu, Janoš Dioši,

katolički sveštenik salezijanskog reda, predsednik Saveza izviđača vojvođanskih Mađara, upravnik Doma učenika u Mužlji, Stojan Kalapiš, likovna umetnica, organizatorka likovnih kolonija, Eržebet Mezei, i istraživač jezika i folklora, profesor u penziji, Antal Penovac.

Zlatna plaketa je dodeljena predsedniku Saveza „Rakoci“, dr Jožefu Halcu. Plakete saveza dobili su muzeolog Agneš Nađ Abonji, rukovodilac tamburaškog orkestra i predsednik Centra za kulturu „Mendicus“ u Čantaviru, Robert Vereš, Kulturno udruženje Mađara „Delibab“ u Senti, Udrženje za istraživanje lokalne istorije „Monografija“ u Staroj Moravici i Udruženje „Bratstvo-jedinstvo“ u Martonošu.

Na svečanosti su uručene i nagrade za najlepše knjige na mađarskom jeziku u Vojvodini.

Godišnja nagrada Zavoda za kulturu Vojvodine i u rukama Miroslava Benke

Izvor: Hlas ljudu

Uholu Pokrajinske vlade 14. decembra je upriličena dodela godišnjih nagrada Zavoda za kulturu Vojvodine. Laureatima je nagrade uručio Miroslav Štakkić, pokrajinski sekretar za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama.

Među nagrađenima je i glumac, reditelj, scenarista i dizajner Miroslav Benka iz Stare Pazove, koji je dobio Medalju za multi-kulturalnost i interkulturalnost.

Njegov kreativni izražaj i doprinos svetskom trendu neverbalnog teatra je

prepoznat i u inostranstvu, gde je takođe dobio brojne prestižne nagrade

(Slovačka, Bosna i Hercegovina, Iran, Egipat...).

„Ova nagrada mi je jako važna, jer je najteže predstaviti se u svojoj sredini i biti primećen u svojoj sredini. A kad ste ocenjeni u svojoj sredini to znači da ste zaista zaslužili tu nagradu. Ova nagrada je i obavezujuća. To znači da ne treba nikada stati, uvek se treba boriti, ići napred, razmišljati, ukoliko je to moguće, ispred svog vremena i dati sve

od sebe“, rekao je nagrađeni Miroslav Benka.

Slovačka priča u Kulturnom centru Novog Sada

Izvor: Kulturni centar Novog Sada

Izložba fotografija Petra Dešića „Moja slovačka priča“, upriličena je u sredu, 17. januara u Klubu „Tribina mladih“ Kulturnog centra Novog Sada. Ovu izložbu, koja prezentuje život Slovaka iz 24 sela sa ovih prostora, otvorila je Njena ekselencija Dagmar Repčekova, ambasadorka Slovačke u Srbiji.

U ime domaćina, i u prisustvu Vesne Srdanov, načelnice Gradske uprave za kulturu, gostima i publici obratila se Sunčica Marković, pomoćnica direktora Kulturnog centra Novog Sada, zahvalivši se autoru Dešiću što je svojim fotografijama dočarao slovačke običaje, tradiciju i kulturu.

Ambasadorka Repčekova izrazila je zadovoljstvo što je izložba „Moja slovačka priča“ izazvala veliko interesovanje Novosađana. Ona je podsetila da je, prejedno, Dešićeva izložba bila prikazana decembar prošle godine u Ambasadi Slovačke u Beogradu, te da je i tada pobrala simpatije posetilaca.

„Izložba verno oslikava život Slovaka ovde u Vojvodini, na tim fotografijama prikazana je slovačka duša“, kazala je Njena ekselencija, podsetivši da Slovačka ove godine proslavlja četvrt veka svoje samostalnosti, a nasuprot te brojke stoji podatak da Slovaci u Vojvodini žive već 250 godina.

Izložbu „Moja slovačka priča“ čine 34 fotografije nastale tokom četvorogodišnjeg rada na

terenu, a poseban akcenat je stavljen na slovačku narodnu nošnju koja predstavlja početnu impresiju autora. Na fotografijama se mogu videti prizori dece, odnosa starijih i mlađih ljudi, portreti starijih ljudi, kao i kadrovi poseta grobljima na praznik Svi sveti.

Postavka u KCNS-u trajaće do 31. januara, a potom će biti izložena u Narodnom muzeju u Pančevu, a posle toga i u Golupcu.

Novi most dobrosusedstva

Izvor: RTS

Povodom obeležavanja Praznika rumunske nacionalne manjine u Srbiji i 15 godina od izbora prvog saziva Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine, u Vršcu je početkom decembra potpisana Protokol o saradnji između Saveza Srba u Rumuniji i Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine u Srbiji.

Polazeći od tradicionalno dobrih odnosa između Rumunije i Srbije, sagledavajući neophodnost promovisanja dostignutog stepena saradnje između rumunske nacionalne manjine iz Srbije i srpske nacionalne manjine iz Rumunije, uz obostranu želju, a na principima međusobnog uvažavanja, saglasni da rade na jačanju procesa evrointegracije, uz moto „zajedno u Evropi“, u prostorijama Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine, predsednik Saveza Srba u Rumuniji, Ognjan Krstić, i predsednik Nacionalnog saveta Rumuna u Srbiji, Danijel Petrović, potpisali su Protokol o saradnji i još više su učvrstili dobrosusedske i prijatelj-

Foto: "Hala.net", Temišvar

Potpisivanju protokola prisustvovali su i državni zvaničnici institucija iz Srbije i Rumunije, istaknute ličnosti rumunske manjine u Srbiji i srpske manjine u Rumuniji, crkveni velikodostojnici i predstavnici kulture i stvaralaštva. Prisutni su bili i državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije,

nađ, potpredsednici Saveza Srba u Rumuniji, Borko Jorgovan i Dejan Popov, generalni direktor Saveza, Radmila Dragotoju, kao i brojni predstavnici srpskih i rumunskih medija.

Nakon svečanog trenutka potpisivanja Protokola, prisutnima i predstavnicima medija, su se obratili predsednik Saveza Srba u Rumuniji, Ognjan Krstić, i predsednik Nacionalnog saveta Rumuna u Srbiji, Danijel Petrović, državni sekretar u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave Republike Srbije, Ivan Bošnjak, i generalni konzul Rumunije u Vršcu, George Dinu.

Proslava Praznika rumunske nacionalne manjine u Srbiji i obeležavanje 15 godina od izbora prvog saziva Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine nastavljena je u vršačkom Narodnom pozorištu „Sterija“, gde je priređen svečani koncert. Prisutni su imali priliku da aplauzima nagrade orkestar i hor Nacionalnog saveta rumunske nacionalne manjine i vokalne soliste, koji kroz brojne evolucije na različitim manifestacijama promovišu rumunski folklor, kao i specijalnog gosta, Peru Todorovića, sa Tamburaškim orkestrom „Temišvarski spomenari“ pod vođstvom Tome Đurića. Dugu tradiciju temišvarskih tamburaša sa bogatim repertoarom srpske i rumunske narodne pesme, virtuoznost, topao i snažan glas Pere Todorovića i srajno izvođenje publike je te večeri dobila na poklon od „Temišvarskih spomenara“.

Foto: "Hala.net", Temišvar

ske odnose dveju država sa ciljem unapređenja dosadašnje saradnje kroz zajedničku realizaciju budućih aktivnosti od obostranog interesa rumunske manjine u Srbiji i srpske manjine u Rumuniji.

Ivan Bošnjak, drugi sekretar ambasade Rumunije u Beogradu, Aleksandar Patru, generalni konzul Rumunije u Vršcu, George Dinu, sekretar Saveza Srba u Rumuniji, Zlatiborka Markov, srpski poslanik u Parlamentu Rumunije, Slavoljub Ad-

Godišnja konferencija za medije Nacionalnog saveta Roma

Na završnoj godišnjoj konferenciji Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, koja je održana 22. decembra u prostorijama Nacionalnog saveta Roma u Beogradu, javnosti je predstavljen rad novog rukovodstva Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine u proteklih 100 dana.

Na konferenciji je prisustvovao veliki broj novinskih redakcija, radijskih i televizijskih kuća. Novinarima su se obratili predsednik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, Tefik Ramadanić, i zamenici predsednika, Duško Jovanović, Jelena Jovanović i Ninoslav Jovanović.

Predsednik je tom prilikom rekao da su u protekla tri meseca predstavnici Saveta imali prilike da se jednom sastanu u Vladi Republike Srbije sa potpredsednicom Vlade Republike Srbije i šeficom koordinacionog tela za praćenje i realizaciju Strategije, Zoranom

Mihajlović, na kom je dogovoren potpisivanje Protokola o saradnji između Kabineta potpredsednice Vlade i Nacionalnog saveta Roma. Pored ovog sastanka Ramadanović je posebno istakao i odličnu saradnju sa državnim

implementacije više zajedničkih projekata.

Zamenica predsednika Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, Jelena Jovanović, posebno se osvrnula na sva

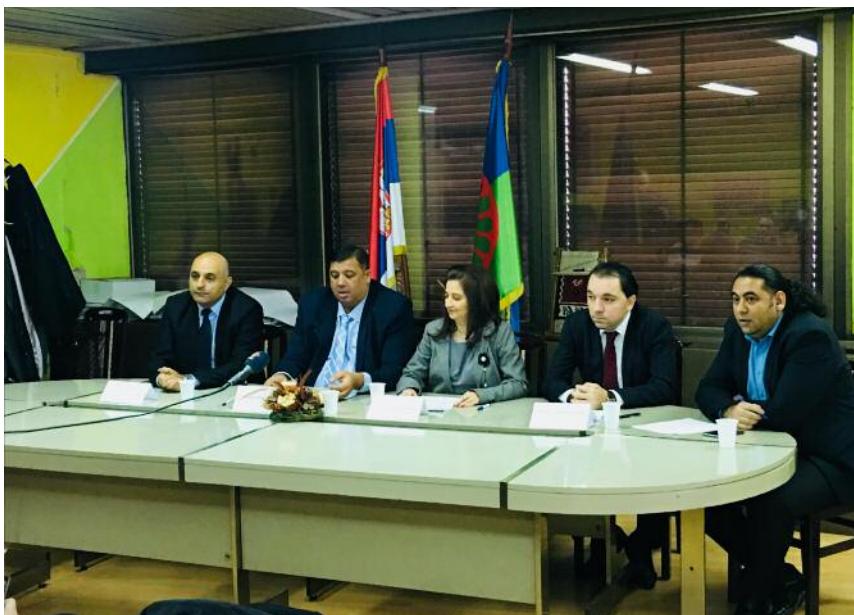
strateška dokumenta koja su usvojena u Vladi Republike Srbije, a koja imaju za cilj da unaprede položaj romske zajednice. Ona je istakla pozitivne primere dobre saradnje sa lokalnim samoupravama u Vojvodini, kao rezultat spremnosti pokrajinske administracije na čelu sa predsednikom Mirovićem, u rešavanju problema romske zajednice. Jovanovićeva je rekla da je Nacionalni savet Roma ozbiljan partner velikom broju lokalnih institucija koje ozbiljno računaju na pomoći u

sprovođenju svih aktivnosti koje će biti usmerene na romsku zajednicu.

Ninoslav Jovanović, zamenik predsednika Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, govorio je o planovima za 2018. godinu. Rekao je da očekuje da obrazovanje i zapošljavanje romske zajednice budu prioritetne oblasti na kojima će se intenzivno raditi.

Zamenik predsednika Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, Duško Jovanović, iskoristio je priliku da se zahvali svim prisutnim medijima na interesovanju za rad Nacionalnog saveta Roma. Veliko interesovanje medija je još jedan pokazatelj da je Nacionalni savet Roma jedan od najvidljivijih u Srbiji. „Ono što je za mene najvažnije je potpisivanje Protokola o saradnji između Kabineta potpredsednice Vlade i Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, koje nas očekuje odmah nakon praznika. Ukipanje kvote, kao i obezbeđivanje stipendija za učenike srednjih škola i studente romske nacionalnosti, biće nam jedan od najvažnijih zadataka u narednoj godini“, zaključio je Duško Jovanović.

Izvor: Romski nacionalni savet

Obeleženo 15 godina od izlaska prvog broja „Hrvatske riječi”

Povodom 15 godina od izlaska prvog broja nedeljnika Hrvatska riječ, 26. januara je upriličena proslava na Otvorenom univerzitetu, a tom prilikom otvorena je i izložba fotografija naslovnih strana ovog nedeljnika.

Novinsko izdavačka ustanova Hrvatska riječ osnovana je odlukom skupštine AP Vojvodine 2002. godine, s ciljem da na ne-profitnoj osnovi informiše pripadnike hrvatske nacionalne zajednice na hrvatskom jeziku. Prvi broj nedeljnika Hrvatska riječ izašao je 31. januara 2003. godine, a na taj dan ove godine izaći će 771. broj.

– Kroz 15 godina, razne političke promene, dešavanja, kulturne događaje, rad ustanova i kulturno-umetničkih društava sa hrvatskim predznakom, kao i aktivnosti naše zajednice na području Vojvodine, sve to je pratila Hrvatska riječ. Naše novine prolazile su kroz razne promene, a kako se menjao njihov dizajn, tako su se sadržaj i rubrike prilagođavale vremenu u kojem živimo. Plan za budućnost je da se prilagodimo modernim tenden-

SUBOTICA

cijama, odnosno da napravimo svojevrsnu fuziju štampanih i digitalnih medija. Upravo zbog toga smo, na današnji dan, plasirali našu internet stranicu, a takođe smo se dodatno angažovali i pokrenuli stranicu na Facebook-u, gde čitaoci mogu da pročitaju kratak tekst i vide Šta se nudi u našem nedeljniku. Promenili smo i sam dizajn novina i smatramo da je sadašnji izgled Hrvatske riječi pitkiji za sve uzraste naše zajednice, a naravno i šire – rekao je Ivan Ušumović, direktor Novinsko izdavačke ustanove „Hrvatska riječ“.

Glavna i odgovorna urednica nedeljnika Hrvatska riječ, Jasmina Dulić, kaže da

Izvor: www.subotica.com

se konceptacija novina tokom proteklih 15 godina u određenim segmentima menjala, ali da je u onim ključnim ostala ista.

– Pratimo sve događaje unutar hrvatske zajednice u pogledu kulture, tradicije, identiteta, službenе upotrebe jezika i obrazovanja, ali isto tako nastojimo da iz ugla Hrvata u Srbiji sagledamo sve one događaje koji su bitni za svakog građanina u ovoj zemlji.

SUBOTICA

Takođe, pratimo i bilateralne odnose između Srbije i Hrvatske, sve što se dešava u oblasti manjinskih prava, proces pridruživanja Evropskoj uniji i kako on izgleda iz ugla manjina – istakla je Dulić.

Veliko priznanje za Antu Sekulića

Izvor: Hrvatska riječ

UVelikoj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu upriličen je Božićni susret Matice hrvatske 2017. na kojemu su, među ostalim, uručene povelje zahvalnosti predsjednici Hrvatske, Kolinde Grabar-Kitarović, preminulim zaslужним članovima ove značajne hrvatske kulturne institucije. Među dvadesetak laureata bio je i znameniti hrvatski jezikoslovac i kulturni povjesničar, dopisni član HAZU, bački Hrvat, Ante Sekulić.

Pozdravljajući prisutne, predsjednik Matice Hrvatske, akademik Stjepan Damjanović, naglasio je doprinos preminulih zaslужnih članova Matice i nemjerljiv trag koji su ostavili tijekom svog života. Po-

velja zahvalnosti predsjednice Republike Hrvatske veliko je priznanje i nagrada za cijelokupni rad i doprinos boljštu hrvatskog nacionalnog i kulturnog identiteta.

U ime svoga oca (Ante Sekulić je preminuo je 18. ožujka 2016. u Zagrebu) priz-

nanje za njegov dugogodišnji rad na proučavanju etničke, kulturne, književne i jezične povijesti bačkih Hrvata, primio je njegov sin Ante Sekulić.

„Ovo priznanje mome pokojnom ocu doživljavam na nekoliko dimenzija. Prvo, njegovoj osobi i cjeloživotnom radu, a zatim i gradu i narodu iz kojeg je potekao. Sluh predsjednice Hrvatske je pokazao majčinsko uho za probleme Hrvata s one strane Dunava i da je ova povelja znak toga slухa, a i neko jamstvo da će toga sluh za Hrvate u Bačkoj biti i dalje. Dodao bih još ovom prigodom kako upravo radimo na pripremi očevih sabranih djela“, izjavio je za Hrvatsku Riječ Ante Sekulić.

Centar za istraživanja migracije
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.